

POVZETEK SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA

Poročilo o samoevalvaciji predstavlja strategijo, uspešnost in učinke Kmetijskega inštituta Slovenije (KIS), javne raziskovalne organizacije, ki izvaja znanstveno raziskovalno dejavnost, strokovno delo za resorna ministrstva in druge državne organizacije ter specializirane storitve na trgu v podporo trajnostni in odporni kmetijski pridelavi.

V evalvacijskem obdobju (2022–2026) je KIS dodatno utrdil svoj položaj kot osrednje vozlišče kmetijskega znanja v Sloveniji in širšem evropskem raziskovalnem prostoru, pri čemer uspešno združuje raziskovalno odličnost z družbenim vplivom prek dvojnega poslanstva, raziskovanja in drugih dejavnosti v javnem interesu.

Trenutno imamo 281 zaposlenih, od tega 104 raziskovalce, razporejene po več oddelkih, laboratorijih in na različnih lokacijah. Naše poslanstvo je zagotavljati znanstveno, strokovno in razvojno podporo slovenskemu agroživilskemu sektorju pri doseganju konkurenčnega in trajnostnega prehranskega sistema, zagotavljanju zdrave in kakovostne hrane za potrošnike ter prispevati k blaginji prebivalstva. Naše temeljne vrednote so odličnost, integriteta, inovativnost in odgovornost.

Raziskovalno delo je organizirano v štiri medoddelčne programe: Agrobiodiverziteta, Trajnostno kmetijstvo, Kmetijstvo naslednje generacije ter medinstitucionalni program Ekonomika agroživilstva in naravnih virov, ki jih podpira infrastrukturni program. Raziskave so usmerjene v ključne družbene izzive, kot so podnebne spremembe, kakovost hrane, biotska raznovrstnost in učinkovita raba virov, pri čemer so močno usklajene s strategijami EU in nacionalnimi strategijami.

Inštitut izkazuje znanstveno odličnost z raziskovalnimi in strokovnimi dosežki na področjih trajnostne rastlinske in živalske pridelave hrane, od varstva rastlin in agroekologije, genetike in genomike rastlin in živali, genetskega izboljševanja (selekcije) in ohranjanja genskih virov v kmetijstvu, kakovosti hrane ter reje in prehrane živali vključno s krmnimi viri. Digitalizacija (npr. orodja za precizno kmetijstvo in nacionalne podatkovne zbirke) ter interdisciplinarno sodelovanje dodatno krepi raziskovalne rezultate.

Družbeni vpliv je ena glavnih prednosti KIS, ki temelji na tesnem sodelovanju z uporabniki našega znanja, kot so kmetje, oblikovalci politik in industrija. Zagotavljamo javne storitve (npr. varstvo rastlin, rejski in žlahtniteljski programi, genska banka kmetijskih rastlin), sodelujemo v nacionalnih in evropskih svetovnih organih ter aktivno razširjamo rezultate in znanje preko različnih medijev. Naši raziskovalni rezultati neposredno podpirajo oblikovanje kmetijskih politik in kmetijsko prakso.

Kazalniki uspešnosti našega dela kažejo na napredek pri kakovosti znanstvenih objav, mednarodnemu sodelovanju ter konkurenčnosti pri pridobivanju raziskovalnih projektov. Kljub temu relativno šibko stabilno

financiranje s strani nacionalne agencije ARIS ostaja izziv, saj je pomemben delež naših raziskav odvisen od konkurenčnih projektov.

Razvoj kadrov je še posebej posvečen razvoju kadrov na začetku kariere, doktorsko in podoktorsko usposabljanje in enakost spolov, medtem ko so infrastrukturne naložbe namenjene posodobitvi zmogljivosti in izboljšanju raziskovalne kapacitete.

Strateško upravljanje poudarja odličnost, vključevanje deležnikov ter povezovanje znotraj sistema znanja in inovacij v kmetijstvu (AKIS). Inštitut sledi standardom zagotavljanja kakovosti, spodbuja odprto znanost ter ohranja trdne etična načela in integriteto.

SWOT-analiza izpostavlja prednosti, kot so znanstvena odličnost, strokovna usposobljenost, specializirana infrastruktura in močne povezave s prakso; slabosti vključujejo usklajevanje med znanstveno in strokovno dejavnostjo, infrastrukturne vrzeli ter potrebo po visoko specializiranem znanju za nove teme; priložnosti se kažejo v naraščajočih zahtevah družbe po trajnostnih rešitvah v kmetijstvu in ključni vlogi v AKIS; medtem ko grožnje predstavljajo upad zanimanja za kmetijske poklice in nezadostno stabilno financiranje.

Celostno gledano KIS izkazuje visoko raven znanstvene odličnosti, izrazit družbeni vpliv ter jasno strateško usklajenost s prihodnjimi kmetijskimi in okoljskimi izzivi, pri čemer se sočasno sooča z dolgotrajnimi strukturnimi in finančnimi omejitvami.

Ljubljana, 2026